

Istotne zmiany w zadaniach powiatów w obszarze polityki społecznej

Bernadeta Skóbel

FORA TEMATYCZNE

Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich
Karpacz, 17 czerwca 2026 r.



ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Projekt ustawy o koordynacji opieki długoterminowej i osobach starszych



Nowe zadania nałożone na wszystkie JST

Art. 7. 1. Jednostki samorządu terytorialnego prowadzą działania informacyjne i edukacyjne dotyczące opieki długoterminowej, mające na celu wsparcie opiekunów nieformalnych i osób bliskich.

2. Jednostki samorządu terytorialnego mogą wspierać opiekunów nieformalnych przez:

- 1) organizowanie szkoleń;
- 2) prowadzenie spotkań edukacyjnych lub integracyjnych;
- 3) tworzenie grup wsparcia i zapewnianie konsultacji psychologicznych;
- 4) zapewnianie czasowego zastępstwa opiekuna nieformalnego w sprawowaniu opieki nieformalnej;
- 5) organizowanie spotkań ze specjalistami w zakresie opieki długoterminowej.



Nowe zadania własne nałożone na powiaty i miasta na prawach powiatu – koordynacja opieki długoterminowej

Art. 8. 1. Koordynacja zadań dotyczących opieki długoterminowej jest zadaniem własnym powiatu.

2. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, realizuje koordynator do spraw opieki długoterminowej, zwany dalej „koordynatorem”.

Art. 9. Koordynatorem jest kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie, a w przypadku miasta na prawach powiatu – kierownik miejskiego ośrodka pomocy społecznej albo dyrektor centrum usług społecznych w przypadku przekształcenia miejskiego ośrodka pomocy społecznej działającego w mieście na prawach powiatu w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.



Zadania koordynatora

Art. 10. 1. Do zadań koordynatora należy:

- 1) indywidualne wsparcie doradcze w zakresie identyfikacji i wyboru usług lub świadczeń opieki długoterminowej dostosowanych do potrzeb i sytuacji osoby wymagającej tych usług lub świadczeń, a także świadczeń z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej w przypadku potrzeby zapewnienia ciągłości lub właściwego rodzaju opieki;
- 2) zbieranie i analizowanie danych pozyskiwanych w ramach współpracy z podmiotami realizującymi usługi i świadczenia opieki długoterminowej, danych przekazywanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz danych publikowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia i wojewodów z zakresu usług i świadczeń opieki długoterminowej;
- 3) udzielanie informacji o usługach i świadczeniach opieki długoterminowej na podstawie danych, o których mowa w pkt 2, w tym informowanie mieszkańców powiatu o usługach i świadczeniach opieki długoterminowej, w szczególności o sposobach i zasadach ich uzyskania, oraz informowanie podmiotów z terenu powiatu realizujących usługi i świadczenia opieki długoterminowej o dostępności tych usług i świadczeń;



Zadania koordynatora

- 4) współpraca z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, innymi podmiotami realizującymi usługi i świadczenia opieki długoterminowej, podmiotami ekonomii społecznej oraz organizacjami pozarządowymi, a także innymi podmiotami w zakresie zapewnienia i rozwoju opieki długoterminowej;
- 5) identyfikowanie potrzeb oraz ograniczeń w zakresie dostępności usług i świadczeń opieki długoterminowej na terenie powiatu;
- 6) inicjowanie działań usprawniających funkcjonowanie opieki długoterminowej, w tym działań zmierzających do poprawy dostępności i jakości opieki długoterminowej na terenie powiatu, oraz występowanie z wnioskami i rekomendacjami do właściwych podmiotów realizujących zadania w zakresie opieki długoterminowej;



Zadania koordynatora

- 7) udział w konsultacjach i procesie planowania lokalnego w obszarze opieki długoterminowej;
- 8) informowanie opiekunów nieformalnych lub osób bliskich o realizowanych na terenie powiatu przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego działaniach lub wsparciu, o których mowa w art. 7;
- 9) występowanie do podmiotów realizujących usługi i świadczenia opieki długoterminowej z wnioskiem o udzielenie informacji lub podjęcie działań w zakresie dostępności i jakości opieki długoterminowej.



Zadania koordynatora

Art. 11. Koordynator udostępnia na stronie internetowej odpowiednio centrum albo ośrodka pomocy społecznej bieżące informacje o usługach i świadczeniach opieki długoterminowej, obejmujące:

- 1) zakres tych usług i świadczeń;
- 2) zasady kwalifikacji do ich uzyskania;
- 3) sposób i tryb ich udzielania oraz wymaganą do ich udzielania dokumentację;
- 4) zasady odpłatności za te usługi i świadczenia, jeżeli są odpłatne;
- 5) dane teleadresowe podmiotów udzielających tych usług i świadczeń na terenie powiatu;
- 6) prognozowany czas oczekiwania na udzielenie świadczeń gwarantowanych w zakresie
 - a) opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień; – w zakresie świadczeń opiekuńczo-leczniczych psychiatrycznych i pielęgnacyjno-opiekuńczych psychiatrycznych,
 - b) świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej.



Zadania koordynatora

Koordynator sporządza roczne sprawozdanie ze zrealizowanych zadań za rok poprzedni i przesyła je, w postaci elektronicznej, radzie powiatu i wojewodzie w terminie do dnia 15 marca.

W sprawozdaniach są przekazywane informacje dotyczące:

- 1) indywidualnego wsparcia doradczego w tym informacje o:
 - a) liczbie osób objętych doradztwem, w tym opiekunów nieformalnych i osoby bliskie, a także liczbie osób wymagających usług i świadczeń opieki długoterminowej,
 - b) potrzebach najczęściej zgłaszanych przez osoby objęte doradztwem;
- 2) liczby placówek realizujących usługi i świadczenia opieki długoterminowej;



Zadania koordynatora

- 3) współpracy z podmiotami, jednostkami i organizacjami;
- 4) inicjatyw usprawniających funkcjonowanie opieki długoterminowej, w tym zmierzających do poprawy dostępności i jakości usług i świadczeń opieki długoterminowej;
- 5) udziału w konsultacjach i planowaniu lokalnym w obszarze opieki długoterminowej;
- 6) zrealizowanych działań informacyjnych z zakresu opieki długoterminowej, w tym informacje o:
 - a) liczbie mieszkańców odpowiednio powiatu lub województwa, w tym liczbie osób wymagających usług i świadczeń opieki długoterminowej oraz liczbie ich opiekunów nieformalnych lub osób bliskich, którym została przekazana informacja o tych usługach i świadczeniach,
 - b) liczbie i formie informacji o usługach i świadczeniach opieki długoterminowej przekazanych mieszkańcom odpowiednio powiatu lub województwa;



Zadania koordynatora

- 7) potrzeb i ograniczeń w zakresie dostępności usług i świadczeń opieki długoterminowej oraz rekomendacji dotyczących usprawnienia funkcjonowania opieki długoterminowej, w tym poprawy jej dostępności i jakości;
- 8) zakresu i wymiaru współpracy pomiędzy POZ a pomocą społeczną, w tym wskazanie ile razy informacja była przekazywana, oraz o podmiotach wymieniających informacje;
- 9) działań zrealizowanych odpowiednio na terenie powiatu lub województwa przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego lub udzielonego przez nie wsparcia.



Zadanie gmin (w tym miast na prawach powiatu) – bon senioralny

Art. 24. 1. Bon senioralny jest formą wsparcia osoby, która ukończyła 65. rok życia, zwaną dalej „seniorem”, jako świadczenie w ramach Programu Bonu Senioralnego, zwanego dalej „Programem”, ustanawianego w celu realizacji polityki senioralnej w zakresie rozwijania i zapewniania usług wsparcia tym osobom.

2. Program realizują gminy jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.



Zadanie gmin (w tym miast na prawach powiatu) – bon senioralny

Art. 28. Program jest realizowany:

- 1) w pierwszej kolejności – w gminach, na których terenie do dnia złożenia zapotrzebowania na środki na realizację Programu nie były realizowane publiczne usługi opiekuńcze na rzecz seniorów;
- 2) następnie – w gminach, na których terenie publiczne usługi opiekuńcze są realizowane dla nie więcej niż 10 osób;
- 3) następnie – w gminach o najwyższej prognozowanej dynamice wzrostu liczby i odsetka seniorów.



Projekt ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami



Organizacja asystencji

– nowe zadanie zlecone powiatom

Art. 53. 1. Asystencję osobistą organizuje i realizuje powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej do asystencji osobistej.

2. Powiat może realizować asystencję osobistą samodzielnie lub powierzyć jej realizację:

- 1) podmiotowi wpisanemu do Rejestru realizatorów;
- 2) gminie – na podstawie porozumienia.

3. Realizator inny niż powiat nie może powierzyć realizacji asystencji osobistej innemu podmiotowi.



Zadania realizatora

Art. 63. 1. Realizator:

- 1) rekrutuje asystentów osobistych;
- 2) wyznacza koordynatora asystencji osobistej i organizuje jego pracę;
- 3) wspiera osobę uprawnioną do asystencji osobistej lub użytkownika, na ich wniosek, w wyborze asystenta osobistego zgodnie z potrzebami;
- 4) zawiera kontrakt z osobą uprawnioną do asystencji osobistej i asystentem osobistym;
- 5) weryfikuje odbycie instruktażu specjalistycznego;
- 6) zapewnia świadczenie asystencji osobistej zgodnie z potrzebami użytkownika;
- 7) kontroluje, również w miejscu świadczenia asystencji osobistej, pracę asystenta osobistego oraz jakość świadczonej asystencji osobistej;



Zadania realizatora

- 8) monitoruje świadczenie asystencji osobistej i zapewnia jej ewaluację;
- 9) rozstrzyga spory w zakresie świadczenia asystencji osobistej;
- 10) prowadzi w systemie teleinformatycznym ewidencję płatnego czasu wolnego i innych nieobecności;
- 11) umożliwia podnoszenie kompetencji asystentów osobistych i koordynatorów asystencji osobistej;
- 12) zapewnia obsługę płacową, kadrową, rachunkową i administracyjną związaną z realizacją kontraktu;
- 13) monitoruje i rejestruje w systemie teleinformatycznym wypadki użytkowników i asystentów osobistych, związane ze świadczeniem asystencji osobistej.



Zadania koordynatora

Art. 67. Koordynator asystencji osobistej:

- 1) na wniosek osoby uprawnionej do asystencji osobistej przedstawia jej proponowanych asystentów osobistych oraz wspiera ją w wyborze asystenta osobistego zgodnie z jej indywidualnymi potrzebami;
- 2) uczestniczy wraz z osobą uprawnioną do asystencji osobistej i asystentem osobistym w określaniu warunków kontraktu;
- 3) uczestniczy, na wniosek użytkownika, w instruktażu zindywidualizowanym;
- 4) zatwierdza raport ze świadczenia asystencji osobistej;
- 5) wspiera użytkownika lub asystenta osobistego, na ich wniosek, w zakresie realizacji obowiązków związanych z raportowaniem świadczenia asystencji osobistej oraz korzystania z systemu teleinformatycznego;
- 6) organizuje zastępstwo za asystenta osobistego na czas korzystania przez niego z płatnego czasu wolnego, ze zwolnień lekarskich oraz w przypadku innych okoliczności uniemożliwiających mu świadczenie asystencji osobistej;
- 7) dokonuje ewaluacji świadczenia asystencji osobistej.



Wysokość dotacji

Art. 88. 1. Organizacja i realizacja asystencji osobistej są wykonywane przez powiat jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

2. Koszty obsługi zadania zleconego wynoszą 4 % przekazanej należnej dotacji na asystencję osobistą, obejmującej środki na wypłaty wynagrodzeń asystentów osobistych wraz z należnymi składkami i wpłatami realizatora, nie więcej niż 216 zł na użytkownika miesięcznie.
3. Środki otrzymane na obsługę realizacji asystencji osobistej przez podmioty, o których mowa w art. 54 ust. 1, albo środki otrzymane na obsługę realizacji asystencji osobistej przez gminy wynoszą 2 % przekazanej należnej dotacji na asystencję osobistą, obejmującej środki na wypłaty wynagrodzeń asystentów osobistych wraz z należnymi składkami i wpłatami realizatora, nie więcej niż 108 zł na użytkownika miesięcznie.
4. Środki, o których mowa w ust. 4, są finansowane w ramach kosztów obsługi określonych w ust. 3.



Wysokość dotacji

Art. 119. 1. Koszty obsługi zadania zleconego, o którym mowa w art. 88 ust. 3, wynoszą w roku:

- 1) 2027 – 5,5 %, nie więcej niż 247,5 zł na użytkownika miesięcznie,
- 2) 2028 – 5 %, nie więcej niż 239,8 zł na użytkownika miesięcznie,
- 3) 2029 – 5 %, nie więcej niż 254,9 zł na użytkownika miesięcznie,
- 4) 2030 – 4 %, nie więcej niż 213,6 zł na użytkownika miesięcznie



Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej i zmianie niektórych innych ustaw



Definicja deinstytucjonalizacji

- **deinstytucjonalizacja** – proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i społeczności lokalnej, w tym o charakterze profilaktycznym, który ma na celu zastąpienie opieki instytucjonalnej wsparciem świadczonym na poziomie społeczności lokalnej.



Nowe zadanie powiatów

- podejmowanie planowych działań mających na celu zapewnienie dzieciom i młodzieży skierowanych decyzją sądu do domu pomocy społecznej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego albo specjalnego ośrodka wychowawczego, powrotu do rodziny biologicznej, a gdy nie jest to możliwe poszukiwania miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej oraz sporządzanie i realizacja planu pomocy dziecku.



Strategia polityki społecznej zamiast strategii rozwoju usług społecznych

- Gmina, powiat i samorząd województwa opracowują odpowiednio gminną, powiatową i wojewódzką strategię polityki społecznej.
- Strategia usługi społeczne w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, oraz zadania publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), zlecane w trybach, o których mowa w tej ustawie.



Strategia polityki społecznej zamiast strategii rozwoju usług społecznych

Strategia jest realizowana poprzez lokalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

Gminny, powiatowy lub wojewódzki plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji:

- 1) przygotowywany jest w porozumieniu z podmiotami ekonomii społecznej,
- 2) obejmuje kwestie usług społecznych, w tym proces ich deinstytucjonalizacji oraz sposób realizacji tych usług, w szczególności tryby ich zlecania, harmonogram realizacji poszczególnych działań oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji przyjmowany jest na okres 3 lat.

Plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji może zastrzec usługi społeczne, w których pierwszeństwo realizacji ma podmiot ekonomii społecznej.

Plan finansowy planu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji stanowi załącznik do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostek samorządu terytorialnego.



Minister w roli interwenienta

- Jednostki organizacyjne pomocy społecznej są obowiązane, na żądanie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, do niezwłocznego przekazania informacji oraz danych, w tym danych osobowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, w przypadkach uzasadnionych koniecznością natychmiastowego reagowania, w szczególności w sytuacjach: nadzwyczajnych, kryzysowych, zagrażających życiu lub zdrowiu osób korzystających z pomocy społecznej, wymagających pilnych działań systemowych lub koordynacyjnych na poziomie krajowym, o istotnym znaczeniu społecznym lub publicznym.
- Zakres przekazywanych informacji i danych ogranicza się do danych niezbędnych do osiągnięcia celu, o którym mowa wyżej, może obejmować dane dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej, pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz funkcjonowania systemu pomocy społecznej.



Zlecenie zadań i zamówienia publiczne w pomocy społecznej

Zlecenie realizacji zadań lub zamówienia może ograniczyć udział wykonawców do podmiotów uprawnionych:

- mających siedzibę lub prowadzących stałą działalność na terenie zlecającej jednostki samorządu terytorialnego lub
- które przy wykonywaniu tego zadania zatrudnią co najmniej 50% spośród ogółu pracowników zatrudnionych przy realizacji tego zadania, mających miejsce zamieszkania na obszarze właściwej jednostki samorządu terytorialnego.



Streetworking bezdomności (zmiana istotna dla miast na prawach powiatu)

- Wprowadzenie definicji i sposobu realizacji;
- Streetworking – usługa społeczna, w tym prowadzoną jako praca socjalna, obejmującą wsparcie mające na celu poprawę sytuacji życiowej oraz rozwiązywanie problemów socjalnych, zdrowotnych, społecznych i innych, świadczoną osobom doświadczającym wykluczenia społecznego lub zagrożonym wykluczeniem społecznym w miejscu pobytu tych osób, w miejscach niemieszkalnych, a także poza instytucjonalnymi formami pomocy, w formie zindywidualizowanej i ukierunkowanej na ich potrzeby, oraz z poszanowaniem ich godności i prawa do samostanowienia.



Zmiany w poradnictwie specjalistycznym

- Poradnictwo prawne świadczone jest przez osoby, które ukończyły studia wyższe magisterskie na kierunku prawo;
- Poradnictwo psychologiczne świadczone jest przez osoby, które ukończyły studia wyższe magisterskie na kierunku psychologia;
- Poradnictwo rodzinne świadczone jest przez osoby, które ukończyły studia wyższe magisterskie na kierunku psychologia, pedagogika, socjologia, resocjalizacja, nauki o rodzinie lub posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego lub przez osoby świadczące wsparcie terapeutyczne.
- Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, standard działań i zakres usług świadczonych w ramach poradnictwa specjalistycznego mając na względzie zapewnienie wysokiej jakości kompleksowych usług.



Zmiany w interwencji kryzysowej

- Interwencję kryzysową może świadczyć osoba spełniająca łącznie następujące warunki: ukończone studia magisterskie w zakresie psychologii, pedagogiki, socjologii, pracy socjalnej, resocjalizacji, nauk o rodzinie oraz ukończone minimum 150 godzin szkoleń z obszaru interwencji kryzysowej lub studia podyplomowe na tym kierunku.
- Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, standard obowiązujących podstawowych usług świadczonych w ośrodkach interwencji kryzysowej mając na względzie zapewnienie wysokiej jakości kompleksowych usług w zakresie interwencji kryzysowej.



Zmiany w mieszkaniach treningowych i wspomaganych

- W mieszkaniu treningowym świadczy się krótkoterminowo usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.
- W mieszkaniu wspomaganym świadczy się długoterminowo lub na stałe usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych w zależności od potrzeb osoby korzystającej ze wsparcia oraz realizacji kontaktów społecznych w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.
- Wsparcie w mieszkaniu wspomaganym jest przyznawane na czas nieokreślony.



Domy pomocy społecznej

Osobie pełnoletniej wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której po wyczerpaniu innych form wsparcia, w tym w szczególności:

- w formie usług opiekuńczych,
 - w formie specjalistycznych usług opiekuńczych,
 - wsparcia w mieszkaniu wspomaganym
- nie można zapewnić niezbędnej pomocy w środowisku umożliwiającej dalsze funkcjonowanie w miejscu zamieszkania lub w mieszkaniu wspomaganym, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej na czas określony.



Domy pomocy społecznej

- W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy zwłoka w udzieleniu całodobowej opieki stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia, dopuszcza się umieszczenie tej osoby w domu pomocy społecznej w trybie pilnym, na czas określony, przed wyczerpaniem wszystkich form wsparcia, jeżeli ich zastosowanie nie jest możliwe.
- Umieszczenie w domu pomocy społecznej w trybie pilnym, podlega niezwłocznej ocenie, w szczególności pod kątem możliwości zapewnienia osobie innej formy pomocy w środowisku lub udzieleniu innej formy wsparcia przez aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego w terminie 3 miesięcy od dnia umieszczenia.



**Projekt ustawy o zmianie ustawy
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
oraz niektórych innych ustaw**



Zmiany w asystencji i koordynacji

- Wprowadzenie obowiązku zatrudniania asystenta rodziny w każdej gminie;
- Zatrudnianie asystentów i koordynatorów na podstawie umowy o pracę, dodatkowy urlop wypoczynkowy, dodatek z tytułu wykonywania obowiązków poza miejscem pracy;
- Wprowadzenie możliwości ustanawiania przez powiaty asystentów powrotowych – wprowadzenie możliwości zatrudniania asystentów również przez powiaty, w celu pracy nad reintegracją rodzin.



Podwyższenie wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych i zmiany w osobach do pomocy

- Minimalne za pracę, w wyniku nowelizacji ma wzrosnąć: dla rodzin zastępczych z do 6.160 zł, dla rodzin zastępczych specjalistycznych i rodzinnych domów dziecka i dla rodzin pełniących funkcję pogotowia z do 7.260 zł;
- Coroczna waloryzacja;
- Wprowadzenie miesięcznego dodatku stażowego za wieloletnie pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka; zawarte w nowelizacji rozwiązanie, przewiduje – w momencie wejścia w życie przepisów - 5% dodatek dla rodzin pełniących funkcję 5 lat lub dłużej, oraz wzrost w każdym kolejnym roku o 1% do osiągnięcia 20%;
- Dodanie jako świadczenia fakultatywnego kosztów leasingu lub partycypacji przez powiat w płaceniu rat kredytu na zakup samochodu;
- Wprowadzenie możliwości zatrudnienia osoby do pomocy w każdym typie rodziny zastępczej.



Ograniczenia dotyczące rodzin biologicznych

Wprowadzenie zasady, że pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które prowadzą wspólne gospodarstwo domowe/zamieszkują z rodzicami biologicznymi dziecka, nad którym sprawują pieczę zastępczą, tylko w wyjątkowych sytuacjach, kiedy to rodzice biologiczni wymagają bezwzględnego wsparcia osób trzecich, a rozwiązanie to nie zagraża dobru tego dziecka – zakazanie występujących obecnie sytuacji, w których ograniczenie władzy rodzicielskiej, polega na umieszczeniu dziecka w rodzinie spokrewnionej, mieszkającej na tej samej nieruchomości z rodzicami biologicznymi, co zagraża bezpieczeństwu dzieci.



Wprowadzenie pozarządowego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

- Pozarządowy organizator będzie działał na podstawie decyzji ministra;
- Powiat nie będzie miał wpływu na koszty funkcjonowania pieczy w takim przypadku w tym na wydatki o charakterze fakultatywnym (projekt ustawy nie zabezpiecza interesu finansowego sektora publicznego);
- PORPZ wchodzi w przypadku:
 - 1) gdy powiat **w ciągu dwóch tygodni** nie zrealizuje rozstrzygnięcia sądu w przedmiocie umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej;
 - 2) gdy dziecko przebywa w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej wbrew rozstrzygnięciu sądu o umieszczeniu go w rodzinnej formie pieczy zastępczej;
 - 3) przebywania rodzeństwa w różnych rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, chyba że taka forma zapewnienia tym dzieciom pieczy zastępczej została zastosowana z uwagi na ich dobro;
 - 4) przebywania w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego dziecka poniżej 10. roku życia, z wyłączeniem sytuacji, gdy w tej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka;
 - 5) dzieci umieszczonych lub przebywających w domu pomocy społecznej - w celu zapewnienia dzieciom rodzinnej pieczy zastępczej, zadania, o których mowa w art. 76 ust. 4, realizuje pozarządowy organizator rodzinnej pieczy zastępczej.



Zmiany w zakresie partycypacji gmin (tutaj prawdopodobnie będzie zmiana projektu)

- Przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej niezawodowej lub zawodowej albo rodzinnym domu dziecka właściwa gmina będzie ponosiła wydatki w wysokości 50% od początku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- W przypadku umieszczenia dziecka w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej gmina będzie ponosiła wydatki w wysokości 40%;
- W przypadku zaś umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej gmina nie będzie partycypowała w kosztach; w to miejsce wprowadzenie możliwości przyznawania przez gminy comiesięcznego dodatkowego świadczenia pieniężnego na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej z pominięciem kryterium dochodowego;
- Doprecyzowanie zasad podziału kosztów pieczy zastępczej pomiędzy gminy i powiaty – partycypacja gminy w kosztach koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej – doprecyzowanie przepisów, które w obecnym kształcie są powodem częstych sporów pomiędzy samorządami.



Usamodzielniania

- Wprowadzenie wynagrodzeń dla opiekunów usamodzielnienia wychowanków pieczy instytucjonalnej - 300 zł miesięcznie za każdego wychowanka
- Zapewnienie przez powiat opiekunom usamodzielnienia dostępu do wsparcia merytorycznego i edukacyjnego, dostosowanego do lokalnych potrzeb i specyfiki pracy, w szczególności poprzez umożliwienie udziału w szkoleniach, konsultacjach specjalistycznych lub grupach wsparcia oraz dostępu do informacji;
- Wprowadzenie oceny efektywności procesu usamodzielnienia, po jego zakończeniu – rozwiązanie mające na celu zarówno śledzenie losów wychowanka, jak również ocenę procesu, pod kątem jakości pracy opiekuna;
- Wzrost wysokości świadczenia na kontynuowanie nauki dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej do 1300 zł – dotychczasowe świadczenie w kwocie 759 zł nie zabezpieczało żadnej istotnej potrzeby wychowanków opuszczających pieczę zastępczą;
- Dodanie możliwości wypłaty fakultatywnego świadczenia losowego dla usamodzielnianych wychowanków;
- Wprowadzenie możliwości zróżnicowanego podwyższenia świadczeń związanych z usamodzielnieniem przez radę powiatu, w zależności od kryteriów określonych w uchwale rady – realizacja samorządowego postulatu by wprowadzić możliwość różnicowania świadczeń w zależności od zaangażowania wychowanka w działania prowadzące do jego samodzielności.



Dziękuję za uwagę

Bernadeta Skóbel



ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH